

Pozdrav ze Křtin

2/1991

Kryštof Jiří Matuška
1702 – 1777

*opat kláštera premonstrátů
v Brně – Zábřovicích*

Z homilie, kterou pronesl P. Pavel Uhřík OFM Cap. o mariánské sobotě 4. května 1991 ve Křtinách.

„Poutní místa, zvláště mariánská, jsou vyhledávána pro zvláštní atmosféru víry, společně prožívané. Bůh je zde oslavován doslova tak, jak k tomu vyzývá žalmista (Žm 150): Zvukem polnic venkovských kapel i kytarami mladých zpěváků. Modlitby jsou vroucnější, zpěv duní pod klenbami chrámu. V nejednom oku se objeví slza a málokdo se za ni stydí. Nejsou to slzy slabosti, ale znamení milosti, která rozbíjí krunýř sobectví.

V sekularisovaném světě, který se tak rád zbavuje všeho toho, co mu jen vzdáleně připomíná Boha, jsou poutní místa oázami duchovní koncentrace a osvěžení. Poutní chrám není zakryt šedivými fasádami městských zdí. Bývá většinou citlivě zasazen do krásného přírodního rámce. Okolí chrámu se tak stává jeho součástí, jakýmsi vnějším chrámovým nádvořím. A jako celek vytváří poutní místo zaplněné věřícími již jakýsi předobraz nebeského Jeruzaléma. Ten, kdo se v modlitbě otevře Bohu, vnímá citlivěji i bližního. Právě o poutích ožívají starokřesťanská „agapé“. Lidé se navzájem podělí mezi sebou. A vzpomeňme! Poutnický chléb bývá nejchutnější.

Nedávno při besedě se studenty olomoucké university se jeden katolický intelektuál vyjádřil asi takto: Poutě jsou už jakýmsi anachronismem v životě církve. Pozůstatkem už neoslovující barokní zbožnosti. Velká většina těch mladých lidí s tímto názorem nesouhlasila. Totiž pravý opak je pravdou. Je lehce ověřitelné, že naše doba prožívá doslova renesanci poutní praxe. A to v celoevropském a můžeme říci i celosvětovém měřítku. Souvisí to s novodobým kultem přírody. Ti, kteří neobdivují krásu hor, lesů, řek, skal, moří jen povrchně, obdivují nejen dokonalost díla, ale také v přírodě dokonalost Tvůrce.

A tak zvláště mladí křesťané vybaveni jen tím nejnütnější, se na několik dnů rádi zříkají pohodlí, šlapou desítky kilometrů, společně se modlí, chválí Boha, mají čas spolu pohovořit, povzbudit se, vydat jeden druhému svědectví o své víře.

Ne, nemusíme se bát! Staré poutnické cesty, prošlapané generacemi před námi ani dnes nezarostou.“

Pokračujeme i nadále v našich devíti křtinských prvních mariánských sobotách. Zahájili jsme je 6. dubna.

Obvyklý program: 15:30 rozjímavý růženec, 16.00 mše sv., po ní světlený průvod a rozdávání požehnaných pokrmů.

Zbývají nám ještě dvě: 2. 11. povede pobožnost P. Václav Slouk, vicerektor kněžského semináře v Olomouci. V sobotu 7. 12. povede celou pobožnost P. Evžen Rakovský SDB, farář v Brně-Líšni.

Podzemí křtinského kostela

Je všeobecně známo, že křtinský kostel patří mezi nejkrásnější a nejpamátnější církevní objekty. Letos přibyla další zajímavost. Dne 9. února 1991 objevili speleologové pod věží chrámu kostnici – ossarium. Byla plná lidských kosterních pozůstatků. Kosti zde byly uloženy s největší pravděpodobností začátkem 18. století. Domníváme se, že pocházejí ze hřbitova, který byl zrušen před stavbou nynějšího kostela. Bylo napočítáno asi 1 000 lebek. 12 z nich bylo kdysi ozdobeno, jak ukazuje fotografie. Na čele písmeno T a kolem vavřínový věnec. Kdo dnes ví, jaký životní osud měli oni muži, když se jim dostalo takové pozoruhodné pocty? Nebyly vyzvednuty z hrobek, které byly pod dlažbou dřívějších kostelů? Nebyly tehdy předmětem zvláštní úcty? Plno otázek, jaká bude správná odpověď? Na území naší vlasti se s takto ozdobenými lebkami neseťkáváme. Část lebek a kostí je nyní zkoumáno na katedře anatomie lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Cesty k dalšímu předpokládanému a dosud neznámému podzemí pod chrámem jsou i nadále lákavé. Speleologové se však se svými zkušenostmi pokusí dveře k těmto cestám otevřít.

Ve křtinském kostele často slyšíme jména: Giovanni Santini, Jan Jiří Etgens, Josef Winterhalder, Antonín a Ondřej Schweigel a další. Málokdo vzpomene Kryštofa Jiřího Matušku, který měl snad největší zásluhu na budování kostela. Když byl zvolen opatem, (r. 1738) „byly položeny jen základy a zdivo vyvedeno jen něco málo nad povrch.“ (Dr. R. Hurt) Dal se energicky a s nadšením do budování kostela. Provázel jej nepřízeň doby (pobyt Prusů ve Křtinách r. 1742), nepochopení vlastních spolubratří a zvláště nedostatek peněz. Přesto se mu dílo podařilo dokončit.

Malíř (Josef Stern?) zpodobnil na oltáři 14 pomocníků velmi výrazně postavu sv. Kryštofa. Snad měl na mysli upozornit na význam tohoto nedoceněného opata.

Svoji vděčnost chceme vyjádřit vydáním zvláštní brožurky a pietním uložením jeho tělesných ostatků do původního nově vysvěceného hrobu. Učiníme tak ve výroční den jeho smrti v neděli 3. listopadu 1991 ve 14 hodin. Dopoledne budou vystaveny tělesné ostatky Kryštofa Jiřího Matušky.

Odpoledne ve 14 hod. bude pontifikální mše sv., kterou bude sloužit opat strahovský P. Michael Pojezdny. Po mši sv. výkrop tělesných ostatků a jejich uložení do původního nově posvěceného hrobu.

Slavnost obohatí komorní smíšený pěvecký sbor Kantila Křtiny.

„Tomuto muži poctu s námi vzdávej,
prosbami svými jej provázej,
přežž mu věčné odpočinití.“
(Závěr textu na náhrobní desce.)